Ner 225. ROK 1845. CZWARTEK 2 PAŹDZIERNIKA.

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedziel i świąt uroczystych w drukarni Stanisława Gieszkowskiego.

Zaliczenie na trzy miesiące złotych dziesięć miesięcznie złotych cztery, numer pojedynczy groszy dziesięć.

GAZETA KRAKOWSKA.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień	godzina	Bar. do 0° R. w miar. paryz.	Stop. ciepła podł. Reau.	Psychometr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i różne uwagi
1	6	27" 3. 371	+ 8°, 3	3, 83	PPł. Zachodni słaby	Pochmurno	Deszcz mały
	2	4 365	+ 11, 7	3, 68	ZPn. Zachodni średni	Chmurno	
	10	6 377	+ 8, 4	3, 11	ZPł. Zachodni ,,	Pogoda z Chmurami	

Wiadomości krajowe.

KRAKÓW.

Taxa ważniejszych artykułów żywności na miesiąc Październik 1845 *r.*

Srednia cena foraliów targowych z zeszłego miesiąca.

Pszenicy celnej kosztował korzec złp. 33 g. 6
Zyta celnego kosztował korzec ,, 26 g. 20
Wół ciężki wypadł na . . . . ,, 145 g. 18
Wół lżejszej wagi, wypadł na ,, 100 g. 21
Wieprz tłusty . . . . ,, 104 g. —
Wieprz chudy . . . . ,, 49 g. 7
Skop . . . . ,, 17 g. —
Cielę w średniej cenie kosztowało zł. 20 g. 21
Mięsa wołowego ze spaśnego bydła sprzedawanego w właściwym oddziale funt . . gr. 10
tegoż z drobniejszego bydła . — 8
Mięsa koszernego dla żydów funt drożej o gr. 5½
Polędwicy wołowej . . . . . . — 13
Cielęciny pięknej funt . . . . . . — 12
Skopowiny pięknej funt . . . . . — 7
Wieprzowiny z skórką i słoniną . . — 10
tejże bez skórki . . . . — 8
słoniny świeżej czyli bilu funt . . . — 17
— tejże wyprawnej suszonej lub wędzonej funt . . . . — 21
Bułka lub rożek z pszennej mąki przedniej za grosz 1 ma ważyć . . funt — łut. 4
detto za groszy 2 . . . . ,, — ,, 8
Chleba bochenek pszenno żytnego stołowego za groszy 3 ma ważyć funt. — łut. 16
za groszy 6 . . . . . . ,, 1 ,, —
za groszy 12 . . . . . . ,, 2 ,, —
Chleba bochenek żytnego z czystej mąki za groszy 3 . ,, — ,, 21
,, za groszy 6 . . . . . ,, 1 ,, 10½
Chleba za groszy 12 . . . funt 2 łut. 21
,, za groszy 24 . . . . . ,, 5 ,, 10
Chleba razowego bochenek za groszy 6 . . . . . . ,, 1 ,, 13
,, za groszy 12 . . . . . ,, 2 ,, 26
Placek solony za grosz jeden ,, — ,, 9
Chleba prądnickiego z czystej mąki żytnej bez dodania jęczmiennej bochenek za złp. 1 powinien ważyć funtów 6 łutów — a za każdy funt chleba przeważający ma być płacono po groszy 5.
Mąki pszennej marmoncką zwanej miarka. . . . . złp. 2 gr. 3
,, bółczanej . . . . . . ,, 1 ,, 21
,, średniej . . . . ,, 1 ,, 6½
,, pośledniej . . . . . . ,, — ,, 24
,, żytnej w najlepszym gatunku ,, 1 ,, 11
Soli centnar wagi berlińskiej . ,, 21 ,, —
,, funt płaci się po . . . . . ,, — ,, 6
Piwa marcowego trzymającego gradusów 24 Magiera, beczka 36 garncowa u piwowara zł. 18 gr. 22, piwa takiegoż u szynkarza garniec gr. 20, kwarta gr. 5. — należycie wystałego butelka kwartowa dobrze zakorkowana w piasku utrzymywana gr. 6.
Piwa dubeltowego trzymającego 18 gradusów Magiera beczka 36-garncowa u piwowara złp. 14 gr 5
u szynkarza garniec . ,, — ,, 16
Piwa flaszowego trzymającego 12 gradusów Magiera beczka 36 garncowa u piwowara złp. 7 gr. 2
,, u szynkarza garniec . . . gr. 8
Swiec rurkowych z czystego łoju funt zł. 1 —
,, ciągnionych z knotami bawełnianemi . . . . ,, ,, 28
Mydła dobrego tallowego funt . . gr. 23

Każdy handlujący artykułami niniejszą Taxą objętemi, powinien mieć szale i wagi lub miary sprawiedliwe, i stęplem miasta opatrzone; a przekraczający przeciw powyższym przepisom, nietylko konfiskatą, ale nadto karami policyjnemi skarconym zostanie.

Wiadomości zagraniczne.

— Petersburg 16 *Września —*

W Gazecie gubernialnej Pskowskiej dono-

szą, że d. 24 sierpnia przejeżdżali przez gubernią Pskowską N. Cesarz z N. Cesarzową i W. X. Olgą Mikołajewną. w towarzystwie Ich Król. Wys. Xcia Fryderyka Niderlandzkiego z małżonką. Po noclegu na stacyi Kateżnéj, Wysocy Podróżni o godz. $10\frac{1}{2}$ z rana przybyli do stacyi Kresty, gdzie Jego C. Mość raczył przyjąć od p. naczelnika gubernii raport, wypytywał go szczegółowo o stanie gubernii Pskowskiéj pod względem opatrzenia w żywność i i przy téj okoliczności, z właściwą Jego C. Mości szczodrobliwością i pieczołowitością dla zostających w niedostatku, Najmiłościwiéj raczył przeznaczyć, celem rozdania pomiędzy ubogich mieszkańców gubernii Pskowskiéj, 2,000 r. sr. W m. Ostrowie, Jch Ces. Mości i Jch Wys. mieli objad, na który wezwani zostali oczekujący tam Najwyższego przejazdu, p. Senator Radca Tajny Pieszczurów; z córką Frejliną dworu Jéj Cesarskiéj Mości; małżonka naczelnika 2giéj dywizyi grenadyerów, Baronowa Fryderyks, tudzież gospodyni domu, pułkownikowa Kaftyrewa. O 3 kwandranse na 4tą Wysocy Podróżni wyjechali w dalszą podróż szosą Dynaburską. Na Stacyi Wyszgorodzkiéj, N. Pan pożegnał się ze swoją familią i wszystkiemi towarzyszącemi N. Pani w przedsięwziętéj przez nię podróży za granicę; poczém Jego Cesarska Mość powrócił na stacyę Rubiłowo, gdzie raczył zabawić z godzinę i ztamtąd napowrót przybyć, o godz. $8\frac{1}{4}$ wieczorem do m. Ostrowa, dokąd w pół godziny późniéj przybył i Cesarzewicz Następca Tronu. Jego C. W. wyjechał tegoż rana z Gatczyna, i po krótkim objeździe na stacyi Kateżnéj, przybył na stacyę Kresty, gdzie, przyjąwszy od p. naczelnika gubernii raport honorowy, raczył odjechać do m. Ostrowa. Mieszkańcy od rana tłumnie zebrani na ulicach i przy domie, zajętym przez Najwyższych Gości, za nadejściem wieczora illuminowali domy i ulice, i przeprowadzali radosnemi, serdecznemi okrzykami ruskiego *ura* Jego Ces. Mość i Jego Ces. Wys. odjeżdżających z Ostrowa traktem do miasta Opoczki, o godz. $9\frac{1}{3}$ wieczór. Przejechawszy bez zatrzymania się przez miasto Opoczkę, Cesarz Jegomość z Cesarzewiczem Następcą Tronu, d. 25, o godz. 5téj z rana szczęśliwie przejechali granicę gubernii Pskowskiéj. Tegoż dnia mieli nocleg na stacyi Kateżnéj Ich Królewskie Wysokości Xiężniczki Ludwika i Marya, tudzież małoletni Xiążę Fryderyk Niderlandzcy, a nazajutrz wyjechali daléj szosą Dynaburgską.

— *Bruxella* 17 *Września.* —

Wczoraj otworzone zostało nadzwyczajne zgromadzenie Izby, pod przewodnictwem pana Duvivier, jako najstarszego wiekiem. Wszystkich członków zebrało się około 60. Po odczytaniu listy imiennéj obecności minister skarbu odczytał obszerne przedstawienie powodu tego nadzwyczajnego zgomadzenia, oraz projekt do prawa, udzielający ministerstwu spraw wewnętrznych nadzwyczajny kredyt w summie 2 milijony fr. na przedsięwzięcie środków dotyczących zaopatrzenia kraju w żywność. Przed d. 31 grudnia 1846 r. zdana będzie sprawa tak z przedsięwziętych środków jak i z poczynionych wydatków. Ten sam projekt do prawa ma na celu: przywóz różnych gatunków zboża ogłosić wolnym za opłatą tylko wagowego po 10 centimów od 1000 kilogramów, wywóz zaś zupełnie zakazać.

— *Paryż* 15 *Września.* —

Jak się dowiadujemy, królestwo i rodzina królewska pozostaną jeszcze w Eu do 15 października. Xstwo Nemours przybyli d. 10 do Pau i dnia 12 mieli do Bordeaux powrócić.

W Tuluzie oczekiwani byli na dzień 12 wrześ. marszałkowie Soult i Bugeaud, udający się do obozu pod Bordeaux.

Rada Jeneralna departamentu Charente wynurzyła następujące zdanie względem kwestyi dotyczącéj gimnazyalnego wychowania: Rząd i izby nie powinny spuszczać z oka, że kiedy wolność nauczania zapewniona jest przez ustawę, równość jest głównym warunkiem téj wolności: że przeto prawo zwierzchniego dozoru nad wychowaniem publicznem, które zawsze do każdego rządu należy, a nawet jest jednym z żywiołów jego, bez różnicy nad każdym instytutem, w którem udzielane jest publiczne wychowanie, czy on jest świecki lub duchowny, powinno być wykonywane.

Zamknięcie trzynastego zgromadzenia naukowego francuzkiego kongresu nastąpiło w Rheims dnia 10 b. m. Kongres ten po ostatniem posiedzeniu pożegnał in corpore swego prezesa, arcybiskupa Rheimskiego. Czternaste zgromadzenie kongresu odbędzie się w Marsylii 1go września przyszłego roku.

Minister robót publicznych p. Dumont wyjechał wczoraj dla obejrzenia robót zakładających się kolei żelaznych z Paryża ku południowi i robót w porcie Marsylskim i innych portach przy morzu Śródziemnem.

Kompozytor muzyczny Donizetti, jest niebezpiecznie chory.

Szczątki fabryk zniszczonych przez trąbę powietrzną w okolicy Rouen były badane pod względem naukowym i okazało się, że wszystkie żelaztwa w téj katastrofie magnetyzowały się. Wiadomo, że mocne wstrząśnienie elektryczne sprawuje ten skutek na żelazie.

Porucznik jeden służby morskiéj, wynalazł narzędzie, które nazwał *ventilometre* i które ma służyć do zgadnienia dwunastu godzinami naprzód wszelkich zmian kierunku i nawet siły wiatru

— *Dnia* 16 *Września* —

Donoszą z Lyonu, że roboty około obwarowania miasta bliskie są ukończenia.

Akademia sztuk pięknych wybrała na swego członka rzeźbiarza Lemaire w miejsce zmarłego rzeźbiarza Bosio.

Połów śledzi przez okręty francuzkie, był w tym roku nadzwyczaj obfity.

National pisze: w Hiszpanii doszły teraz rzeczy do tego punktu, że wszyscy obawiają

się ważnych zawikłań: jedni sądzą, że niebawem nastąpi zmiana ministerstwa, inni spodziewają się zmiany w wewnętrznéj polityce, ale oczekiwania i nadzieje innych sięgają jeszcze daléj.

—*Londyn* 10 *Września.*—

W *Limerick Reporter* czytamy: Dowiadujemy się, że się odbędzie szereg meetingów dla ożywienia i uorganizowania działań na korzyść repealu. Pierwszy meeting odbędzie się w przyszłą niedzielę, p. O'Brien, członek parlamentu, będzie na nim przewodniczył.

Dzienniki angielskie zawierają doniesienie, które czyni zaszczyt hrabiemu Shrewsbury, temu bogatemu i wielowładnemu Lordowi. W skutku jego rozporządzenia, publiczność będzie miała dwa razy na tydzień przystęp do jego pysznéj galeryi obrazów w Alton Towers; co dzień także jego wspaniałe ogrody otwarte będą dla publiczności.

Admiralicya ogłosiła telegraficzną depeszę, która donosi o przybyciu królowéj Wiktoryi dziś o godz. 12 w południe pod Spithead, na ujście portu Portsmouthskiego.

Wbieżącym tygodniu kilku największych handlarzy żelaza w Staffordshire wydali okólnik, w którym cena kutego żelaza podniesiona została o 20 szyl, a lanego żelaza o 10 sz. Zdaje się, że ta cena będzie mogła się utrzymać, gdyż nowe towarzystwa kolei żelaznych porobiły znaczne obstalunki.

W *Times* czytamy: Ostatnie zgromadzenie parlamentu przyjęło przeszło 100 bilów na założenie nowych kolei żelaznych, których długość wyniesie 2746 mil. (mila polska zawiera $4\frac{1}{2}$ mil angielskich). Te przedsięwzięcia nie tylko są bez przykładu, ale przechodzą wszystko, co kiedykolwiek tego rodzaju przedsięwzięte było. Nowo budujące się koleje wyrównywają prawie długości już założonych, które przed trzema miesiącami obliczono około na 3000 mil. Zobowiązaliśmy się przeto wykonać w trzech latach tyle, ile kraj w 20 latach u skutecznił; i to nie licząc znacznych reszt nieukończonych kolei z r. z. i tych, które jeszcze w r. 1846 uchwalone być mogą. Z przyjętych w r. 1844 projektów na 800 mil, połowa mil nie jest jeszcze ukończona; w wykonaniu przeto u tych nadzwyczajnych przedsięwzięć zdaje się być nie podobnem.

Wczoraj p. Green puścił się znowu swym balonem Nassau. Tą razą towarzyszyło mu także dwóch lampartów, umieszczonych w drugim poniżéj jego koszu czyli łódce. Wzniósłszy się kilka razy do pewnéj wysokości, p Green wysadził swych dzikich towarzyszy, i wzniósł się na nowo z jedenastu osobami.

— *Madryt* 9 *Września.* —

W skutku wypadków z d 5 września, uwięziono blizko 800 osób, ale je wszystkie uwolniono prócz 30.

Dwór spodziewany tu jest z powrotem d. 14 lub 15 b. m.

Cały dwór królewski wyjechał d. 9 wrześ. z Pampelony do Vittoryi śród odgłosu dzwonów i gromu dział.

Jenerał Narvaez i p. Martinez de la Rosa otrzymali od Xcia Nemours każdy przepyszną złotą tabakierę z popiersiem Króla Ludwika Filipa; każdą z tych tabakier cenią na 15,000 franków.

Dwaj najmłodsi synowie Don Karlosa przyjęci zostali do służby w armii Królewsko-Sardyńskiéj. Z nich najstarszy mianowany został pułkownikiem w pułku Sabaudzkim a młodszy majorem w pułku Asqui.

Ów oficer z pułku nawarskiego, który wieczorem d. 5 przed koszarami swemi zastrzelony został, przyrzekł był spiskowym za sumę 600 piastrów, że im otworzy koszary w czasie, gdy żołnierze z mundurów rozebrani i bez broni znajdować się będą; broń ta miała potem służyć do uzbrojenia powstańców. Z rana atoli dnia oznaczonego, oficer ten uznał dogodniejszem dla siebie, donieść jnemu kapitanowi o knowaniu spisku. Ten polecił mu odgrywać daléj rolę stosownie do umowy, i przyrzekł mu i pieniądze i awans. Wieczorem zaś pierwsza kula wystrzelona przez powstańców, odebrała mu życie.

Kilku uwięzionych spiskowych zeznało, że 30 z pośród nich miało wpaść do teatru del Circo dla zamordowania tam gubernatora Cordowa. A ponieważ nie było tego dnia żadnego przedstawienia, postanowiono więc napaść na jego mieszkanie; 40 miało ująć jenerała, a inni ministrów. Reszta spiskowych miała wpaść do pałacu Buena Vista (stojącego naprzeciw pałacu poselstwa angielskiego) i zabrać nagromadzone tam karabiny, któremi uzbrojoną być miała uorganizowana potajemnie milicya narodowa. Ponieważ władze o wszystkiem były uwiadomione, mogły więc wcześnie i na wszystkich punktach przeciwne temu zarządzić środki. Wszyscy powstańcy znajdujący się przed koszarami pułku nawarskiego, mogli byli być ujęci lub pozabijani, ale przypadkiem otwarta była brama do ogrodu pałacu Buen Retiro, przez którą pouciekali. Jeszcze przed świtem kazano leżące na ulicach ciała poległych z miasta wywieźć i pogrzebać. Onegdajszéj nocy były znowu wojska na ulicach rozstawione, a i wczoraj mocne patrole, pomimo nieustannéj burzy i ulewnego deszczu, krążyły po mieście.

Municypalność z San Sebastianu w przemowie swojéj mianéj w Astigarraga na powitanie xcia Nemours, wynurzyła między innemi życzenie, aby żadne między Hiszpanią i Francyą nie istniały Pirence. W Tolozie pozostawili królewicze francuzcy dla ubogich 300 piastrów. W Pampelonie uważano, że xiążę Nemours szczególnemi względami starał się odznaczyć xcia Rianzares, nowego powinowatego swego. Podczas walki byków danéj d. 5 xżna Nemours kilka razy zakrywała sobie oczy wachlarzem, unikając krwawego widoku. Gołąb puszczony przez jednego z banderillierów, wle-

ciał prosto do loży i w ręce królowéj Izabelli, z którą właśnie xżę Nemours poci-bu rozmawiał. Ażeby w rozmowach jego z 14 letnią monarchinią, do niewinności któréj uciekł się gołąb, miał być dotknięty przedmiot, sprzeciwiający się przyzwoitości jaka się przynależy dziewiczéj godności, tego przypuścić nie można. W czasie odwidzania cytadelli pampelońskiéj przez królowę i królewiczów francuzkich, wszystkie zabudowania, wały, palisady i t. p. jaśniały 17.000 lampek, 3000 dużych lamp w różnych kolorach i niezliczonem mnóstwem innych swiateł.

Do Barcellony zawinęła dnia 6 wojenna fregata francuzka.

Syn pana Mauguin tak jest chory, że musiał użyć po nocy lekarza; szczególniéj cierpi na rany, które w piersi otrzymał.

W Barcelonie aresztowano kilka osób; dotychczas panuje tam spokojność.

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od dnia 1 do dnia 2 Października.

Holzmann Teodor, Krzesiński Stanisław, Pfejfer Juliusz, Łosiecki Edward, Piotrowski Jan, Trojanowska Anna, Trzciński Dyonizy ob., Trzcińska Anna ob., Thieband Cecylia, Rusocki Kwiryn, z Polski; -- Manteufell Gustaw, Werner Ludwik. Zubrzycka Antonina, Cieczkiewicz Jan, z Galic.

Wyjechali z Krakowa.

Malska Barbara ob., Haussmann Ludwik, Grzegorzewski ob., Romei Klara, do Polski; -- Milecki Wincenty, do Galicyi; -- Szreder Kazimierz, Łącki Bolesław, Inle Fryder., Hass Juliusz, Lewandowski Franciszek, do Pruss.

Doniesienia Urzędowe.

Nro. 8246.

WYDZIAŁ SPRAW WEWNĘTRZNYCH I POLICYI W SENACIE RZĄDZĄCYM.

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

J. W. X. Ludwik Łętowski Biskup Administrator Dyecezyi Krakowskiej złożył w roku bieżącym na stały fundusz dla Towarzystwa Dobroczynności summę Złp 500 Wydział Spraw Wewnętrznych i Policyi w dopełnieniu Uchwały Senatu z dnia 15 m. i r. b. Nr. 4436 darowiznę powyższą zatwierdzającéj, czyn ten Dobroczynny jako naśladowania godny do publicznéj wiadomości podaje.

Kraków dnia 23 Września 1845 r.

Senator Prezydujący,
KOPFF.
Referendarz L *Wolff.*

Obwieszczenie.

Nro. 5542.

WYDZIAŁ DOCHODÓW PUBLICZNYCH I SKARBU W SENACIE RZĄDZĄCYM

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Na mocy postanowień Senatu Rządzącego z dnia 30 Czerwca r. b. Nr. 3191 i z dnia 18 Lipca r. b. Nr. 3550 podaje do powszechnéj wiadomości, iż w dniu 16 Października r. b. odbywać się będzie w biórze Wydziału Dochodów Publicznych i Skarbu licytacya *in plus* przez opieczętowane deklaracye na wypuszczenie w dwóch letnią dzierżawę od dnia 1 Stycznia 1846, do ostatniego Grudnia 1847 roku poboru myta drogowego na dwóch Stacyach, to jest na stacyi w Czyżynach i na stacyi w Przegorzałach w Okręgu Miasta Krakowa, a to na zasadzie taryffy i warunków które w biórze namienionym przejrzane być mogą.

Za cenę do licytacyi ustanowioną jest kwota: z Czyżyn 4000 złp. rocznego czynszu; z Przegorzał 10,200 złotych polskich rocznego czynszu. Deklaracye składane być mają wedle wzoru poniżéj umieszczonego, najdaléj do terminu licytacyi godziny drugiéj z południa na ręce Senatora w Wydziale Dochodów Publicznych i Skarbu prezydującego. *Vadium* zaś wyrównywać ma 1/10téj części ustanowionych do licytacyi czynszów.

Deklaracya.

W skutek obwieszczenia Wydziału Dochodów Publicznych i Skarbu w Senacie Rządzącym Wolnego Miasta Krakowa z dnia 12 Września r. b. Nr. 5542 w Dzienniku Rządowym zamieszczonego, obowiązuję się niniejszą deklaracyą, z dzierżawy poboru Myta drogowego na stacyi N. N. w Okręgu W. M. Krakowa płacić rocznie summę złotych polskich (tu wyszczególnić literami ilość pieniężną) a to wedle warunków przezemnie przejrzanych i zrozumianych. Zaświadczenie Kassy Głównéj jako należne *vadium* złożyłem znajduje się na niniejszéj deklaracyi zamieszczone, i proszę o nakaz wydania tegoż w razie nieutrzymania się (tu wyrazić komu), deklarantowi lub umocowanemu przez niego, daléj datę, imie i nazwisko.)

Ostrzega się, ażeby deklaracye pod nieważnością pisane były wyraźnie, bez przekreśleń, lub zastrzeżeń, i ażeby na wierzchu takowéj napisanem było: »*Deklaracya co do licytacyi Dzierżawy Poboru Myta drogowego* na stacyi *N. N.* w Okręgu Miasta Krakowa przez Wydział Dochodów Publicznych i Skarbu w dniu 12 Września r. b. do Nr. 5542 ogłoszonéj.«

Kraków d. 12 Września 1845 r.

Z. Senator Prezydujący,
K. HOSZOWSKI.
(3r.) Referendarz Senatu J. *Paprocki.*

LOTERYA KRAJOWA.

W ciągnieniu 1170 dnia 1 Paździer. 1845 roku w przytomności osób od Rządu do tego wyznaczonych, wyciągnięte z koła zostały następujące Numera:

8. — 68. — 27. — 86. — 85.

Przyszłe ciągnienie 1171 przypada dnia 8 Października 1845 roku.

Doniesienie prywatne.